

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	23 oktober 2020	TEAM	Vergunningverlening natuur en landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0666	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	821980BE	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	15 april 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- Voorschriften en beperkingen - Kaart plangebied - Locaties en aantallen verblijfplaatsen - Voorgestelde maatregelen - Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Ontheffing Wnb complex 419, 420, 421, 424 en 426 in Amerongen

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 15 april 2020 van BOOT ingenieursburo, namens Rhenam Wonen, om ontheffing in het kader van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw,
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger,

voor de periode tussen de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2021.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op groot onderhoud inclusief energetische maatregelen aan woningen gelegen in Amerongen. Het plangebied bestaat uit 77 woningen binnen de complexen 419, 420, 421, 424 en 426. De betreffende adressen staan vermeld in bijlage 2.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 van de wet voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*) en artikel 3.5 van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) voor de periode van 1 september 2020 tot 31 december 2021.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 2 oktober 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gierzwaluw is beschermd ingevolge artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Aanwezige soorten

Gierzwaluw

De gierzwaluw is aangetroffen in het plangebied. Er zijn vier nestplaatsen van gierzwaluwen binnen complex 419 vastgesteld. Binnen complex 426 is één nestplaats van de gierzwaluw vastgesteld.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen in het plangebied. Gedurende het onderzoek zijn twee zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen aangetroffen. De zomerverblijfplaatsen zijn vastgesteld in woningen binnen complexen 424 en 426. De paarverblijfplaatsen zijn vastgesteld in woningen binnen complex 420. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kunnen individuele winterverblijfplaatsen niet worden uitgesloten.

Laatvlieger

De laatvlieger is aangetroffen in het plangebied. Gedurende het onderzoek is één zomerverblijfplaats aangetroffen. Deze is vastgesteld in een woningen binnen complex 426. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijke) winterverblijfplaats voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kan een individuele winterverblijfplaats niet worden uitgesloten.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Door de werkzaamheden zullen vijf nestplaatsen van de gierzwaluw, twee zomer- en winterverblijfplaatsen en twee paar- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één zomer- en winterverblijfplaats van de laatvlieger worden beschadigd/vernield, en worden gewone dwergvleermuizen en laatvliegers verstoord en in sommige gevallen mogelijk onbedoeld gedood door de verborgen leefwijze van de soorten. Om de negatieve effecten van de werkzaamheden zoveel mogelijk te verzachten worden mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra maatregelen opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten. Ondanks de zorgvuldige werkwijze is echter sprake van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Staat van instandhouding

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in Nederland een algemeen voorkomende trekvogel die voornamelijk in de broedperiode in Nederland aanwezig is. Het aantal broedparen is in de periode 1998 - 2000 geschat op 30.000 - 60.000 paren (www.sovon.nl). De gierzwaluw bevindt zich niet op de Rode lijst. Het plangebied speelt een vrij kleine rol in de totale populatie van Amerongen. De voorzieningen zijn bekende effectieve maatregelen en worden aangebracht op een gunstige locatie, zodat aangenomen kan worden dat de voorzieningen geschikt zullen zijn voor de gierzwaluw als alternatieve verblijfplaatsen. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de gierzwaluw niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest wijdverspreide en de meest algemene vleermuissoort in Nederland. De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren. Het project Meetnet Vleermuis Transect Tellingen (NEM VTT) probeert informatie te geven over de populatieontwikkeling van o.a. de gewone dwergvleermuis. Het meetnet draait pas sinds 2013 en laat nog geen betrouwbare trend zien, maar geeft wel een indicatie van een lichte toename (CBS, 2019). De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis wordt beoordeeld als gunstig. De staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Amerongen is niet exact bekend. Er zijn onvoldoende gegevens bekend om de exacte staat van instandhouding op lokaal niveau aan te geven. Gezien de aanwezigheid van geschikte bebouwing in omliggende wijken en de aanwezigheid van meerdere verblijfplaatsen wordt ervanuit gegaan dat de gewone dwergvleermuis hier een stabiele populatie heeft. Afbreuk van de staat van instandhouding van de lokale populatie gewone dwergvleermuizen wordt voorkomen door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen in het plangebied.

Laatvlieger

De laatvlieger is een grote gebouwbewonende vleermuis en komt in Nederland vrij algemeen voor. Het leefgebied van de laatvlieger bestaat uit open tot halfopen landschappen met opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen. Kraamkolonies bevinden zich vooral in gebouwen. Dergelijke plaatsen komen in Nederland veelvuldig voor waardoor het leefgebied in Nederland in de huidige situatie kan worden beoordeeld als 'gunstig'. De populatiegrootte van de laatvlieger is in 1994 geschat op 30.000 tot 50.000 individuen. Het gevonden aantal hangt echter sterk af van de onderzoeksinspanning. Er zijn nog maar weinig systematisch verzamelde gegevens aanwezig over de populatietrend van de laatvlieger, om hieraan met zekerheid conclusies te verbinden. Vanuit het NEM-meetnet Zoldertellingen zijn waarnemingen bekend van 1996 tot en met 2016. De informatie uit deze tellingen geeft een toename aan van het aantal waargenomen laatvliegers. Ook zijn positieve trends te zien in de tellingen van het NEM-meetnet Vleermuistransecttellingen. Mogelijk neemt het aanbod van geschikte verblijfplaatsen in de toekomst wel af vanwege de toenemende na-isolatie van gebouwen en het dichten van kieren en gaten in gebouwen. Het toekomstperspectief van de laatvlieger is daarom beoordeeld als 'ongunstig – ontoereikend'. Er is over de populatie van de laatvlieger in de Provincie Utrecht onvoldoende bekend (kennislacune), waardoor er geen uitspraken gedaan kunnen worden over de toe- of afname van de populatieomvang in deze provincie (Zoogdierverseniging, 2019). De staat van instandhouding van de laatvlieger is landelijk matig ongunstig. Het plangebied speelt slechts een kleine rol in het netwerk van de laatvlieger in Amerongen, omdat het geen directe rol in de voortplanting speelt. Op grond van de beschikbare alternatieven, te realiseren voorzieningen en de periode en wijze van uitvoering is een negatief effect op de laatvlieger uit te sluiten.

Belang van de aanvraag

Ten aanzien van de gierzwaluw is ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder één, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid". Ten aanzien van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger is de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder drie, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". Er wordt voor de aangedragen onderbouwing verwezen naar de aanvraag.

Algemene uitgangspunten van verduurzaming en renovatie

Eén van de doelstellingen van het Energieakkoord¹ is dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. Dit betekent dat er per saldo geen CO₂-uitstoot meer is. Eén van de grote speerpunten om dit te bewerkstelligen is het investeren in woningisolatie en renovatie van bestaande bebouwing. Alleen door grootschalige verduurzaming van bestaande woningen kan dit doel worden bereikt. Grote aantallen woningrenovaties zijn vereist om de doelstellingen van het Energieakkoord én het Klimaatakkoord van Parijs² dat door Nederland is geratificeerd³ te kunnen behalen. Deze woningrenovaties zorgen voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen. Een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen betekent minder emissies van schadelijke stoffen. Lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft een positief effect op de volksgezondheid.

In 2012 is het convenant Energiebesparing Huursector⁴ opgesteld door het Ministerie voor Binnenlandse Zaken. In dit convenant staan de afspraken tussen de overkoepelende organen van woningcorporaties, huurders en vastgoedondernemers. Een van de belangrijkste afspraken is dat voor 2020 alle huurwoningen een energielabel B of beter hebben door het nemen van energetische maatregelen. Volgens het Plan van aanpak Energiebesparende Gebouwde Omgeving (2011)⁵ is het omlaag brengen van energiekosten gunstig voor het behalen van diverse doelstellingen, zoals het verduurzamen van de woningen en de verlaging van woonlasten. Een energie-onzuinige woning leidt naast de negatieve milieueffecten ook tot hoge woonkosten voor de huurder. Energiebesparing draagt bij aan een betere betaalbaarheid van het huren, dit is van groot belang voor de koopkracht voor huurders met lagere inkomens (sociale huurwoningen).

Door renovatie wordt het binnenmilieu van woningen verbeterd. Als er onvoldoende isolatie en ventilatie aanwezig is in woningen, kunnen daardoor stoffen zoals vocht, tabaksrook en radon zich kunnen ophopen in de woningen. Door woningen te renoveren zullen ze technisch in betere staat verkeren. Door isolatie van woningen kunnen enerzijds de energielasten verlaagd worden en anderzijds het comfort en binnenmilieu verbeterd worden. Hiermee draagt renovatie bij aan de verbetering van de volksgezondheid door woningen dusdanig te isoleren dat vocht en tocht in huis worden beperkt. Het uitvoeren van renovaties voorkomt ook dat verouderde woningen in verval (kunnen) raken.

¹ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2013/09/convenant-huursector.pdf>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2011/02/25/plan-van-aanpak-energiebesparing-gebouwde-omgeving/plan-van-aanpak-energiebesparing-gebouwde-omgeving-webversie.pdf>

Het aangevraagde project

De aangevraagde werkzaamheden zien op verduurzaming en renovatie van woningen. Het project draagt, gezien het voorgaande, dus bij aan de nationale en internationale doelstellingen ten aanzien van het klimaat, verduurzaming, verbetering van het leefklimaat en veiligheid in en om de woningen. Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van het project zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals vastgelegd is in de wet.

Alternatievenafweging

De werkzaamheden zijn locatie specifiek. Er zijn derhalve geen alternatieve locaties voor uitvoering van het plan in beschouwing genomen.

De daken van alle woningen in het plangebied en de spouwmuren zijn niet of onvoldoende geïsoleerd. De woningen van corporaties moeten vóór 2021 een energie-index hebben die ligt tussen de 1,2 en 1,4. Om dit te bereiken is het noodzakelijk om de wanden en het dak van de woningen te isoleren. Er zijn hier geen andere of betere methoden toe te passen om dit doel te realiseren waarbij de verblijfplaatsen van aangevraagde soorten in stand kunnen blijven.

De renovatiewerkzaamheden vinden plaats buiten de kwetsbare perioden voor de betreffende soorten en er worden tijdig alternatieve verblijfplaatsen aangeboden en werende maatregelen getroffen. Hiermee wordt doden van dieren voorkomen en treden er ook geen nadelige effecten op door verlies aan broedmogelijkheid in het plangebied. Na uitvoering van de werkzaamheden zal het gebied wederom geschikt zijn voor de gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (hierna: RUD Utrecht).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van BOOT organiserend ingenieursburo op 15 april 2020, en de aanvulling hierop van 2 oktober 2020, namens Rhenam Wonen, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Rhenam Wonen

Adres: Postbus 188

Postcode en woonplaats: 3910 AD Rhenen

Ontheffing 821980BE voor het tijdvak van: de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2021

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*) en van artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft 77 woningen binnen de complexen 419, 420, 421, 424 en 426 te Amerongen (zie bijlage 2 voor een kaart en adressenlijst van het plangebied).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecooloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecooloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende en compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 tot en met 14, geregistreerd.

9. De maatregelen, genoemd in het activiteitenplan van 3 april 2020, alsmede de aanvullingen hierop van 2 oktober 2020 (zie bijlage 4 en bijlage 5), dienen te worden opgevolgd en/of uitgevoerd.
10. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger dient plaats te vinden in de periode tussen 15 augustus en 31 oktober⁶. Het afplakken van de verblijfplaatsen mag enkel worden uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient drie dagen na het afplakken gecontroleerd te worden of in de ongeschikt gemaakte verblijfplaatsen nog vleermuizen aanwezig zijn. Dit dient uitgevoerd te worden door een deskundig ecooloog op het gebied van vleermuizen.
11. Als blijkt dat er toch nog vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn, dient gekeken te worden op welke plaatsen het gebouw niet goed dicht is gezet met de exclusion flaps. Na het goed dichtzetten geldt wederom bovenstaande voorschrift 10.
12. Bij de plaatsing van de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de soorten dient rekening te worden gehouden met het microklimaat door deze op windrichtingen te plaatsen waar deze niet te warm worden.
13. Bij plaatsing van de alternatieve verblijfplaatsen ter compensatie van de aanwezige paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dient er rekening gehouden te worden met de huidige paarterritoria. De alternatieve verblijfplaatsen mogen niet geplaatst worden binnen reeds in gebruik zijnde territoria van andere individuen van de soort.
14. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn in het plangebied.

Na afloop van de werkzaamheden

15. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

⁶ mochten de weersomstandigheden in oktober niet voldoende geschikt zijn, dan kan bij uitzondering het ongeschikt maken ook uitgesteld worden tot en met de eerste week van november

Bijlage 2: Kaart plangebied

Tabel 1. Overzicht onderzochte complexen met adressen in Amerongen

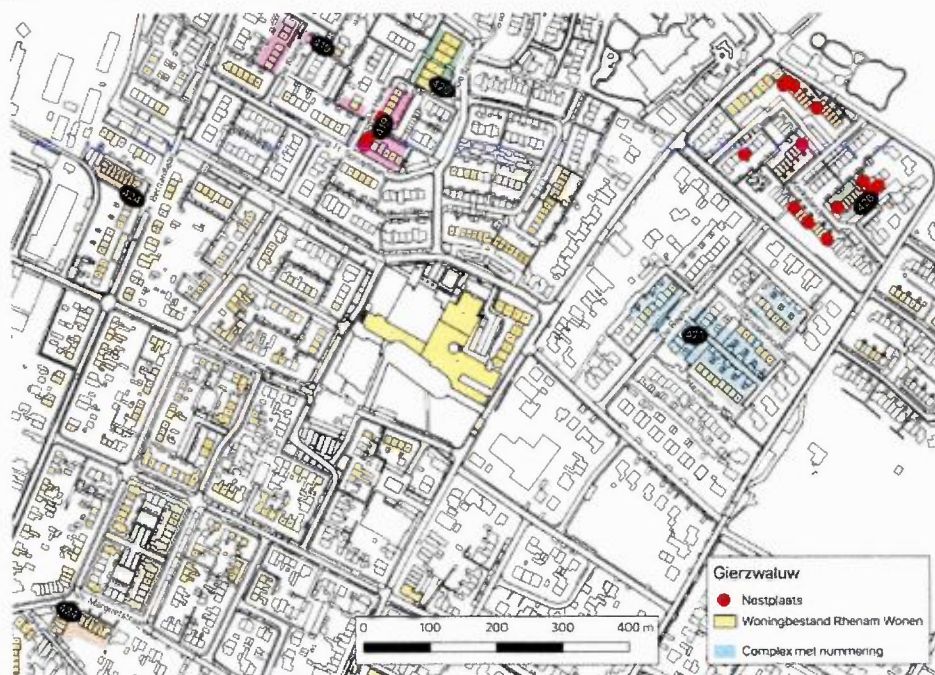
Complex	Straat	Nr's	Aantal	Type	Bouwjaar
419	De Klamp	1, 7, 9, 10	13	Laagbouw + pannendak	1971-78
	De Hank	1, 4, 6, 8, 10, 15			1971-72
	Burg. H. Spruytlaan	36, 40, 42			1971-72
420	De Spijlen	1-43 (oneven)	22	Laagbouw + pannendak	1985
421	Hazeleger	1, 5, 7, 11, 15	18	Laagbouw + pannendak	1973
	De Reehorst,	19, 29			1973-74
	Vossenhol	2-4, 7, 9-14			1973-75
424-noord	Pr. Bernhardlaan	82-96 (even)	8	Laagbouw + pannendak	1980-84
424-zuid	Hul	5-11 (oneven)	10	Laagbouw + pannendak	1980
	Pr. Margrietstraat	1, 1A, 1B, 3, 3A, 3B			1980
426	Kerkeland	2-12 (even)	6	Laagbouw + pannendak	1985

Bijlage 3: Locaties en aantallen verblijfplaatsen

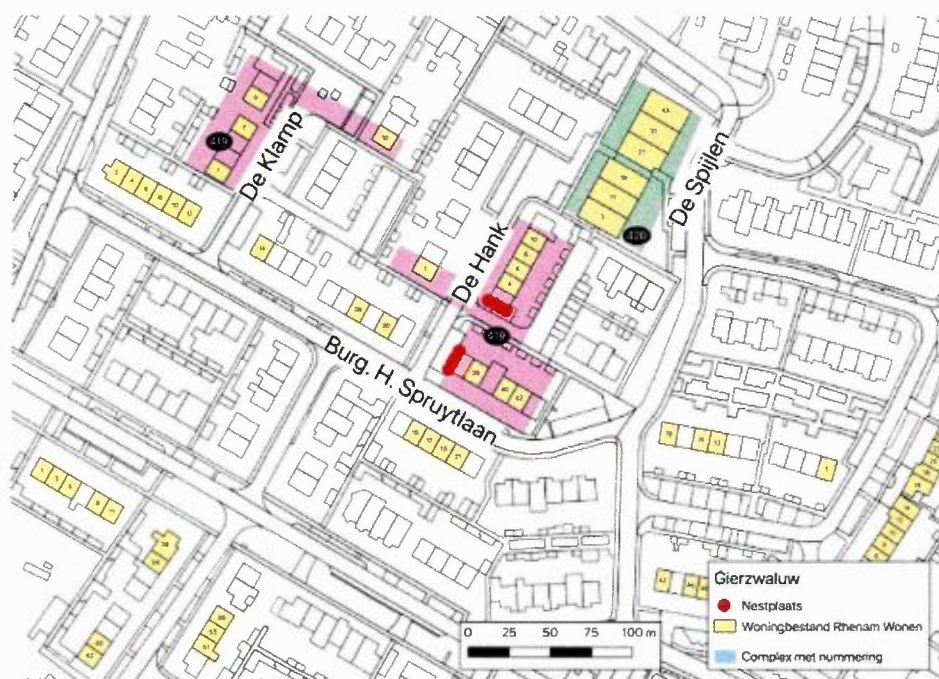
Overzicht vaste rust- en verblijfplaatsen Rhenen						
Straat	Nr.	Soort	Type	#	locatie	Complex
Vleermuizen						
De Spijlen	27	Gew. dwergvl	Paar	1	Stootvoeg gevel	420
De Spijlen	37	Gew. dwergvl	Paar	1	Stootvoeg gevel	420
Hazeleger	1	Gew. dwergvl	Zomer	1	Stootvoeg gevel	421
Vossenhol	2	Gew. dwergvl	Zomer	1	Stootvoeg gevel	421
Vossenhol	2	Gew. dwergvl	Paar	1	Onbekend	421
Vossenhol	3	Gew. dwergvl	Paar	1	Onbekend	421
Vossenhol	14	Gew. dwergvl	Paar	1	Onbekend	421
Hul	5	Gew. dwergvl	Zomer	1	Stootvoeg gevel	424-zuid
Kerkeland	12	Gew. dwergvl	Zomer	1	Hoekpan kopgevel	426
Kerkeland	2	Laatvlieger	Zomer	1	Hoekpan kopgevel	426
Gierzwaluw						
De Hank	4-10	Gierzwaluw	Nestplaats	4	Dak, waarvan 2 st. in de te renoveren woningen	419
Burg. Spruytlaan	36, 40-42	Gierzwaluw	Nestplaats	4	Dak, waarvan 2 st. in de te renoveren woningen	419
Kerkeland	2	Gierzwaluw	Nestplaats	1	Hoekpan kopgevel	426
Huismus						
-	-	-	-	-	-	-

Bij complex 421 worden geen werkzaamheden verricht aan dak en gevel. Uitpandig wordt enkel het glas vervangen (binnen de bestaande kozijnen). De werkzaamheden op dit project hebben dan ook geen impact op de aanwezige rust-, verblijf- en nestplaatsen. Bij de overige complexen vinden wel werkzaamheden aan dak en gevel plaats. Dit leidt tot verlies van de volgende plaatsen.

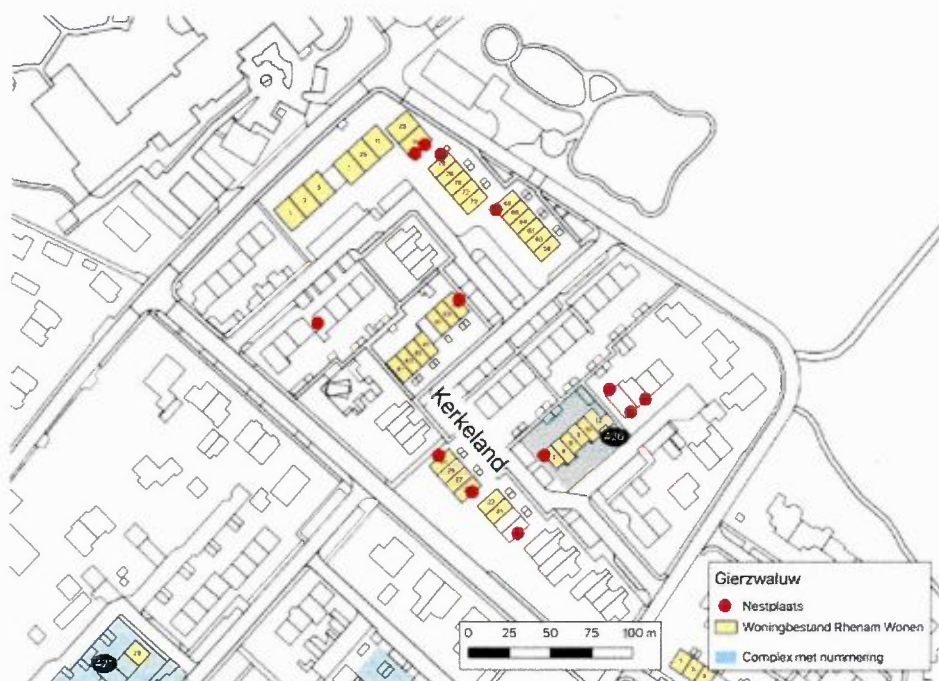
Soort	Aantal	Complexen
Gewone dwergvleermuis - paarverblijf	2	420 (2 st.)
Gewone dwergvleermuis - zomerverblijf	2	424-zuid (1 st.), 426 (1 st.)
Laatvlieger - zomerverblijf	1	426 (1 st.)
Gierzwaluw	5	419 (4 st.), 426 (1 st.)

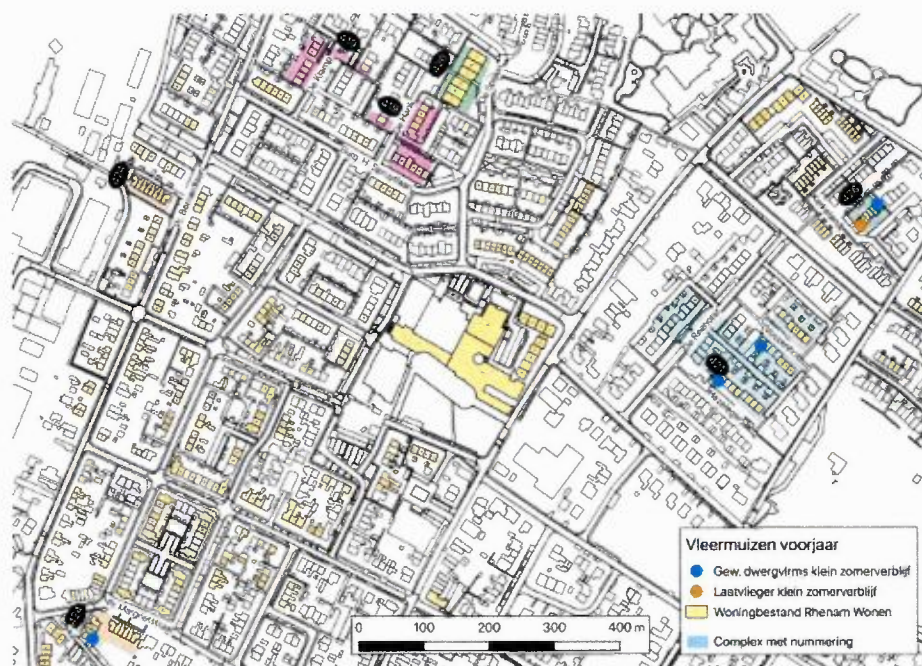
Figuur 9. Overzicht relevante resultaten gierzwaluwonderzoek.

Figuur 10. Relevante resultaten gierzwaluwonderzoek complex 419.

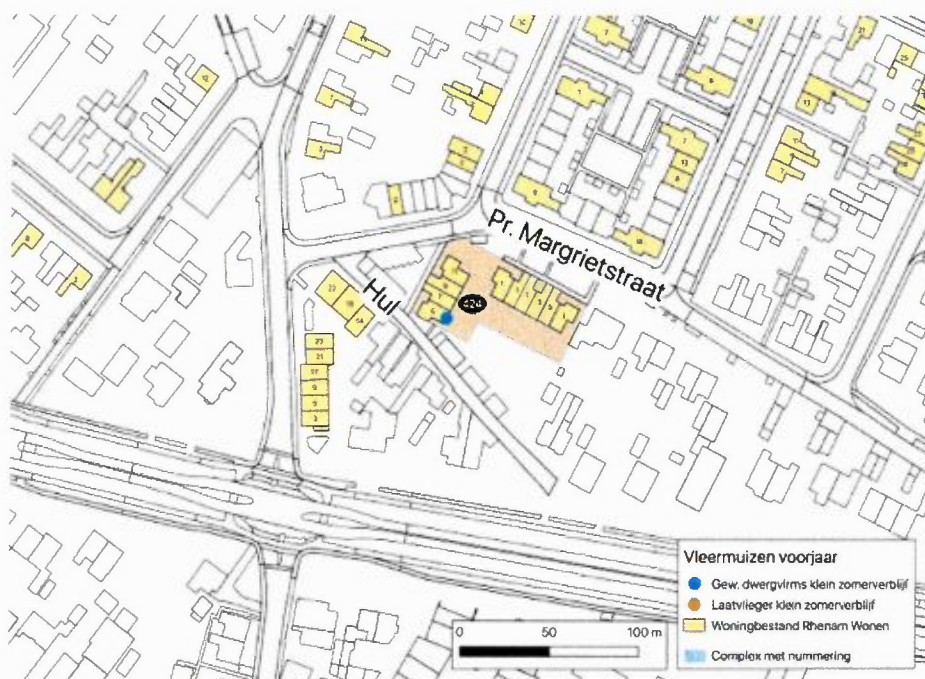
Figuur 11. Relevante resultaten gierzwaluwonderzoek complex 426.

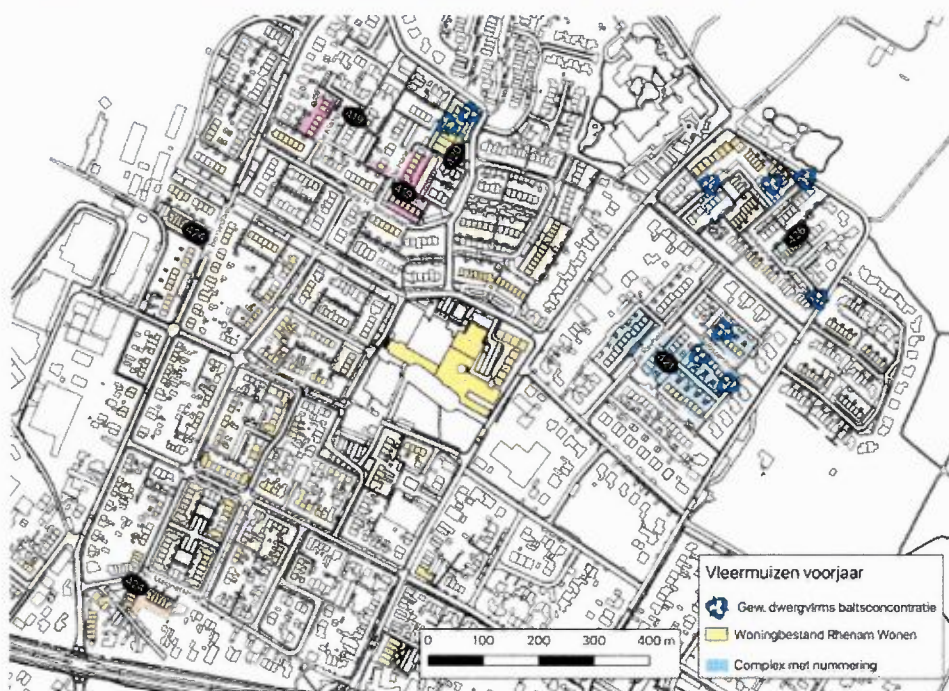
Figuur 3. Overzicht relevante resultaten voorjaarsonderzoek vleermuizen.

Figuur 4. Relevante resultaten voorjaarsonderzoek vleermuizen complex 421 en 426.

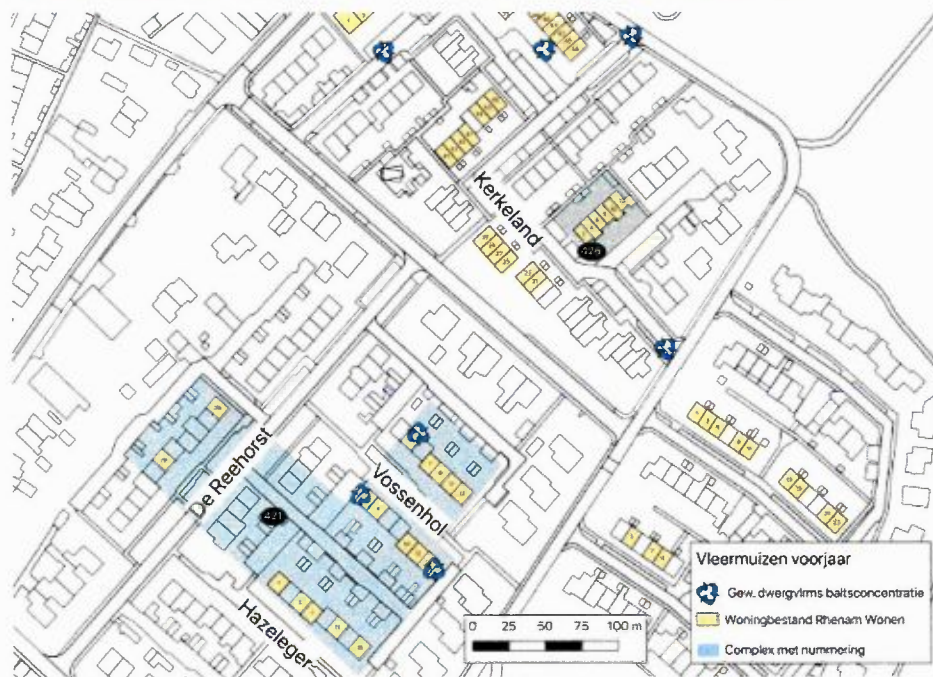
Figuur 5. Relevante resultaten voorjaarsonderzoek vleermuizen complex 424.

Figuur 6. Overzicht relevante resultaten najaarsonderzoek vleermuizen.

Figuur 7. Relevante resultaten najaarsonderzoek vleermuizen complex 420.

Figuur 8. Relevante resultaten najaarsonderzoek vleermuizen complex 421 & 426.

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Gierzwaluw

De exacte uitvoeringsdatum is nog niet bekend. Wanneer uitvoering in de broedperiode plaatsvindt worden voor 1 maart netten gespannen. Deze worden als volgt aangebracht:

- Over een rij van 2 pannen wordt een net getrokken (zowel onderlangs bij dakgoot, als op de kopse kanten).
- Aan de dakzijde worden de pannen opgetild om het net er onder te leggen zodat het vastgeklemd zit. Aan de gevelzijde wordt het net vastgezet op de gevel.
- Tevens worden loodslabben gecontroleerd en zo nodig platgeslagen, zodat geen openingen tot onder de pannen aanwezig zijn.

Complex	Straat	Opde planning	Voorzieningen	Uitvoering	Uitvoering
419	De Klamp De Hank Burg. H. Spruytlaan	Vanaf nov 2020	Voor april 2021	Febr. Netten	
426	Kerkeland	Vanaf nov 2020	Voor april 2021	Febr. Netten	

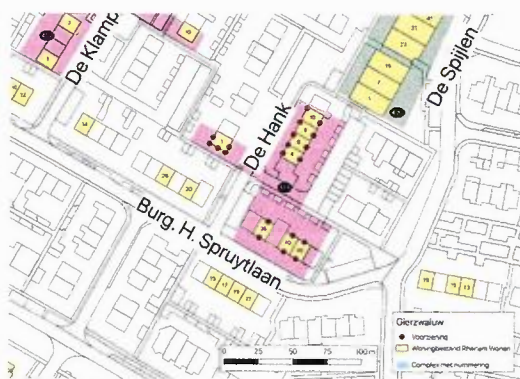
Note: zie bijlage 4 van het activiteitsplan met betrekking tot de netten

Als compensatie van de 5 nestplaatsen die verdwijnen worden neststenen van het type Vivara pro IB GZ 03 in de gevels van de woningen ingemetseld. De oorspronkelijke nestlocaties worden minimaal in vijfvoudig gecompenseerd. De totale compensatie omvat 25 voorzieningen. De voorzieningen worden na afloop van het broedseizoen (15 aug) van 2020 en voor terugkomst uit zuiden in 2021 (voor half april) aangebracht.

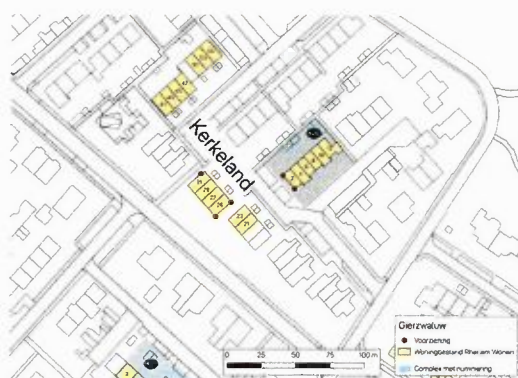
Het aanbrengen gebeurt op aanwijzing van een deskundig ecooloog overeenkomstig de richtlijnen van het Kennisdocument gierzwaluw.

Figuur 19. Vivara pro gierzwaluwsteen IB GZ 03.

Figuur 20. Permanente voorzieningen gierzwaluw complex 419.

Figuur 21. Permanente voorzieningen gierzwaluw complex 426.

Vleermuizen

De uitvoering is gepland buiten de kwetsbare periodes (zie onderstaande tabel) of er worden tijdig vervangende en werende maatregelen genomen.

Kwetsbare periodes (bron: Kennisdocument Gewone dwergvleermuis)

Bij uitvoering in kwetsbare periodes worden tijdig werende maatregelen genomen.

De betrokken woningen beschikken over open stootvoegen en hoekpannen op kopgevels. Het meest waarschijnlijk is dat de dieren hiervan gebruikmaken om in de spouw of onder het dak komen. Het is onmogelijk om de pannen vooraf te verwijderen, omdat dit lekkage kan veroorzaken. De volgende vleermuiswerende maatregelen worden voor de sloop genomen:

- Op locaties waar verblijven zijn geconstateerd wordt de spouw van de kopse gevels - die van boven open is - gedicht. De spouw van de langgevels is aan de bovenzijde al afgesloten. Op de kopse gevels wordt aan beide zijden een stootvoeg geopend en voorzien van een exclusion flap.
- Toegang tot de spouw via kieren naast kozijnen is niet aannemelijk, omdat de kozijnen vooraf worden vervangen.
- In volgende tabel is aangegeven wanneer de maatregelen genomen worden. Dit is afhankelijk van de uitvoeringsperiode (voor- of najaar).
- De maatregelen worden genomen bij een gunstige weersverwachting.
- Na het nemen van bovenstaande maatregelen wordt minimaal drie dagen gewacht voordat met spouwisolatie wordt begonnen.
- In de tussentijdse periode bedraagt de avondtemperatuur minimaal 7°C.
- Bij aanvang van de dakrenovatie worden eerst de blokken behandeld waar verblijven zijn vastgesteld.
- Er zijn geen winterverblijven gevonden, maar het is nooit uit te sluiten dat tijdens milde winters één of enkele dieren onder de dakpannen overwinteren. Het is praktisch onmogelijk om deze locaties ontoegankelijk te maken voor vleermuizen. Wanneer tijdens het project onverhoopt vleermuizen worden aangetroffen wordt direct een vleermuisdeskundige ingeschakeld.

Compl.	Street	Opdr. planning	Voorzieningen	Uitvoering Voorjaar (vanaf mei)	Uitvoering najaar	Uitvoering winter (voor half april)
420	De Spijken	Hele jaar (2021)	Voor half feb 2021 (5 mnd voor paarseizoen 2021)	Feb: Netten Flaps vanaf april of voor 25 okt	Flaps (voor 1 aug of tussen 15-25 okt)	Flaps tussen 15 - 25 okt
424-zuid	Hul Pr. Margrietstraat	Vanaf sept. 2020	Voor juni 2020 (3 mnd gewenning zomerverblijf)	Feb: Netten Flaps vanaf april of voor 25 okt	Flaps (voor 25 okt)	Flaps voor 25 okt
425	Kerkeland	Vanaf nov. 2020	Voor juli 2020 (3-4 mnd gewenning zomerverblijf)	Feb: Netten Flaps vanaf april of voor 25 okt	Flaps (voor 25 okt)	Flaps voor 25 okt

Note: zie voorwaarde 10 van deze ontheffing en bijlage 4 van het activiteitenplan

Als vervanging van de kleine zomer- en paarverblijven wordt de inbouwsteen IB VL 01 (fig. 13) van Vivara pro toegepast. De kopse gevels zijn het meest geschikt voor inbouwstenen, omdat op deze locatie weinig of geen overlast is te verwachten van uitwerpselen. De compensatie geschiedt in principe in viervoud. In totaal worden 16 voorzieningen aangebracht, op basis van 4 verblijfsplaatsen.

Het aanbrengen gebeurt op aanwijzing van een deskundig ecooloog overeenkomstig de richtlijnen van het Kennisdokument gewone dwergvleermuis.

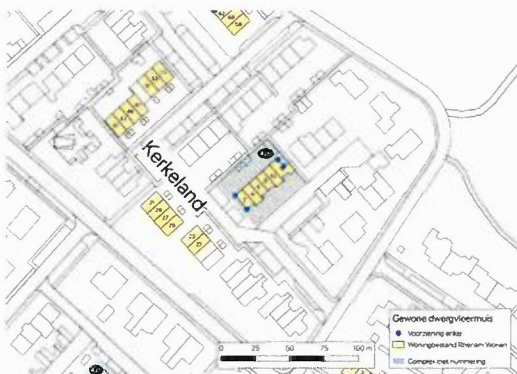
Figuur 13. Vivara pro IB VL 01.

Figuur 14. Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis complex 420.

Figuur 15. Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis complex 424.

Figuur 16. Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis complex 426.

Er worden drie maatregelen genomen om negatieve effecten op de soort tijdens en na de uitvoering van het project te voorkomen. Ten eerste vindt de uitvoering buiten de kwetsbare perioden plaats om de balts en de winterslaap niet te verstoren of worden tijdig vervangende voorzieningen aangeboden en werende maatregelen getroffen. Ten tweede wordt vleermuisvriendelijk gewerkt om eventueel aanwezige dieren de tijd te geven om een alternatief te zoeken. Ten derde permanente voorzieningen in de directe omgeving gerealiseerd om de beschikbaarheid van verblijfplaatsen op de locatie te waarborgen.

De uitvoering is gepland buiten de kwetsbare periodes (zie onderstaande tabel) of er worden tijdig vervangende en werende maatregelen genomen.

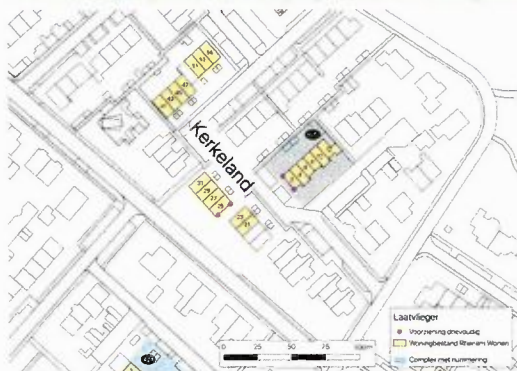
Bij uitvoering in kwetsbare periodes worden tijdig werende maatregelen genomen.

De betrokken woningen beschikken over open stootvoegen en hoekpannen op kopgevels. Het meest waarschijnlijk is dat de dieren hiervan gebruikmaken om in de spouw of onder het dak komen. Het is onmogelijk om de pannen vooraf te verwijderen, omdat dit lekkage kan veroorzaken. De volgende vleermuiswerende maatregelen worden voor de sloop genomen:

- Op locaties waar verblijven zijn geconstateerd wordt de spouw van de kopse gevels - die van boven open is - gedicht. De spouw van de langgevels is aan de bovenzijde al afgesloten. Op de kopse gevels wordt aan beide zijden een stootvoeg geopend en voorzien van een exclusion flap.
 - Toegang tot de spouw via kieren naast kozijnen is niet aannemelijk, omdat de kozijnen vooraf worden vervangen.
 - In volgende tabel is aangegeven wanneer de maatregelen genomen worden. Dit is afhankelijk van de uitvoeringsperiode (voor- of najaar).
 - De maatregelen worden genomen bij een gunstige weersverwachting.
 - Na het nemen van bovenstaande maatregelen wordt minimaal drie dagen gewacht voordat met spouwisolatie wordt begonnen.
- In de tussentijdse periode bedraagt de avondtemperatuur minimaal 7°C.
 - Bij aanvang van de dakrenovatie worden eerst de blokken behandeld waar verblijven zijn vastgesteld.
 - Er zijn geen winterverblijven gevonden, maar het is nooit uit te sluiten dat tijdens milde winters één of enkele dieren onder de dakpannen overwinteren. Het is praktisch onmogelijk om deze locaties ontoegankelijk te maken voor vleermuizen. Wanneer tijdens het project onverhoopt vleermuizen worden aangetroffen wordt direct een vleermuisdeskundige ingeschakeld.

Compl	Straat	Opde planning	Voorzieningen	Uitvoering voorjaar	Uitvoering najaar	Uitvoering winter (voor hal apr)
426	Kerkeland	Vanaf nov. 2020	Voor juli 2020 (3-4 mnd gewenning zomerverblijf)	Feb: Netten Flaps vanaf april of voor 25 okt	Flaps (voor 25 okt)	Flaps voor 25 okt

Als vervanging van het kleine zomerverblijf wordt de inbouwsteen IB VL 01 (fig. 17) van Vivara pro toegepast. De kopse gevels zijn het meest geschikt voor inbouwstenen, omdat op deze locatie weinig of geen overlast is te verwachten van uitwerpselen. De compensatie geschiedt in principe in viervoud. Omdat laatvliegers een voorkeur hebben voor grotere ruimten worden 3 boven elkaar gekoppelde stenen toegepast. In totaal worden 4x3 voorzieningen aangebracht. Het aanbrengen gebeurt op aanwijzing van een deskundig ecoloog.

Figuur 18. Permanente voorzieningen laatvlieger complex 426.

Bijlage 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen

2. In het activiteitenplan staat dat waar de dakisolatie de gevel raakt, de dakrand simultaan dichtgezet wordt. Worden voorafgaand van deze maatregelen de exclusion flaps geplaatst of blijft de gevel toegankelijk via tochtgaten?

Op de locaties waar verblijfplaatsen zijn gevonden worden exclusion flaps geplaatst.

3. Worden kozijnen voorafgaand of na het na-isoleren uitgevoerd?

De kozijnen worden voor het na-isoleren vervangen.

4. In het activiteitenplan staat dat maatregelen bij gunstige weersomstandigheden worden uitgevoerd, wat verstaan jullie onder gunstige weersomstandigheden?

Voor het begrip gunstige weersomstandigheden worden de waarden gehanteerd uit het vleermuisprotocol voor "foeragegebied" namelijk een temperatuur rond de tien graden Celsius tijdens uitvliegtijd, (vrijwel) geen neerslag en een maximale windkracht van 4 bft.

6. In het activiteitenplan staat dat netten worden gebruikt als werende maatregelen bij gierzwaluwen. De Provincie Utrecht accepteert in het algemeen geen netten, als er sprake is van mogelijk uitvliegen van vleermuizen. In dit kader verzoeken wij u aan te geven wat voor een type netten dit zijn en wij verzoeken u aan te geven hoe u kunt garanderen dat er geen vogels of vleermuizen in blijven hangen.

Er wordt steiger gaas toegepast met een maaswijdte van een centimeter dat aan de onderrand is vastgezet met een lat. Vogels zijn niet onder het gaas aanwezig omdat de onderste pannen worden opgetild tijdens het aanbrengen. Voor zover ik weet blijven vogels van de buitenzijde niet in het gaas hangen. Daar is in ieder geval nog geen melding van gemaakt door de bewoners. Wat betreft vleermuizen is over dit punt al overleg geweest met de RUD (Christoph Janzing). We hebben afgesproken de netten aan de kopse kanten los naar beneden te laten hangen zodat vleermuizen er wel uit kunnen maar niet meer in.

Complex 426

De voorzieningen voor alle drie de soorten zijn afgelopen voorjaar geplaatst.

8. Wij verzoeken u aan te geven binnen welke afstand de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn of gerealiseerd moeten worden.

Complex 419: voorzieningen zijn hier niet aan de orde door wijziging van de uitvoering

Complex 420: vervalt

Complex 424: voorzieningen zijn hier niet aan de orde door wijziging van de uitvoering

Complex 426: dwergvlms-voorzieningen op max. 25 meter afstand

Complex 426: laatvlieger-voorzieningen op max. 57 meter afstand

Complex 426: gierzwaluwvoorzieningen op max. 37 meter afstand

9. In het activiteitenplan geeft u aan dat voor de laatvlieger op 4 plekken 3 bovenaan gekoppelde stenen toegepast worden. Wij verzoeken u te verduidelijken of deze gekoppelde stenen aan de voorzijde gekoppeld zijn in lagen of, betreft dit losse stenen boven elkaar. De Provincie Utrecht accepteert in het algemeen namelijk geen meerdere losse stenen boven elkaar. Wel accepteert de Provincie 3 stenen die aan elkaar gekoppeld zijn bij zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger.

Het gaat om drie naast elkaar geplaatste, onderling gekoppelde stenen (zie foto).

10. Wij verzoeken u aan te geven hoe u garandeert dat de eventuele werkzaamheden die getroffen worden nabij permanente of tijdelijke verblijfplaatsen, geen verstoring veroorzaken op permanente of tijdelijke verblijfplaatsen zodanig, dat deze niet voldoende functioneel zijn.

Complex 419

Bij dit complex is besloten geen ingrepen aan spouw en dak te plegen waardoor geen mitigerende maatregelen nodig zijn.

Complex 420

Vervalt.

Complex 424

Bij dit complex is besloten geen ingrepen aan spouw en dak te plegen waardoor geen mitigerende maatregelen nodig zijn.

Complex 426

De uitvoering is buiten het broedseizoen van gierzwaluw en de soort niet Nederland aanwezig is.

Met betrekking tot vleermuizen is de uitvoering in het najaar/winter buiten de periode waarin het zomerverblijf in gebruik is. Als de kasten in gebruik zijn in milde winters is het de verwachting dat de werkzaamheden geen wezenlijke verstoring veroorzaken. Er is alleen sprake van kortdurend geluid. Hier zijn vleermuizen in het verblijf niet heel gevoelig voor.